

8. juli 2016

Helbred og sygefravær

Langt størstedelen af FOAs medlemmer vurderer, at deres helbred er godt eller nogenlunde godt. Til gengæld forventer hvert femte medlem ikke at kunne arbejde, til de når folkepensionsalderen.

Det viser en undersøgelse, som FOA har udført blandt medlemmerne i Forbundets medlemspanel. I alt 2.408 medlemmer deltog i undersøgelsen, som blev udført i april 2015.

Hovedkonklusioner

- **Selvvurderet helbred:** 94 procent af FOAs medlemmer vurderer, at deres helbred er nogenlunde godt, godt eller meget godt.
- **Arbejde til folkepensionsalderen:** 22 procent af medlemmerne er helt uenige i, at de kan arbejde, til de når folkepensionsalderen. Blandt medlemmer, der har et godt eller meget godt selvvurderet helbred, forventer 66 procent at kunne arbejde, til de når folkepensionsalderen. Blandt medlemmer med et dårligt eller meget dårligt helbred er andelen 19 procent.
- **Søge væk fra arbejdspladsen:** Blandt medlemmer, der har et godt eller meget godt selvvurderet helbred, overvejer 28 procent at søge væk fra deres nuværende arbejdsplads. Blandt medlemmer med et dårligt eller meget dårligt helbred gælder det for 60 procent.
- **Sygefraværsdage:** 72 procent af medlemmerne havde ingen sygefraværsdage i marts måned 2015. 11 procent havde 1-2 dages sygefravær, 9 procent havde 3-5 dages sygefravær, mens 9 procent havde mere end én uges sygefravær. De medlemmer, der har et godt eller meget godt helbred, havde i gennemsnit 1,2 sygedage i marts måned 2015, mens antallet af sygedage i gennemsnit var 6,1 for de medlemmer, der har et dårligt eller meget dårligt helbred.
- **Årsager til sygemelding:** De to hyppigste årsager til sygemelding blandt FOA-medlemmer er stress og fysisk belastning i jobbet. 13 procent af medlemmerne har inden for det seneste år været sygemeldt pga. af stress, mens 12 procent har været sygemeldt pga. fysisk belastning i jobbet.
- **Arbejds miljø og helbred:** Blandt de medlemmer, der er helt eller delvist enige i, at deres arbejdsmiljø generelt er godt, vurderer 22 procent, at deres helbred er meget godt. Den tilsvarende andel er 12 procent blandt de medlemmer, der er helt eller delvist uenige i, at deres arbejdsmiljø generelt er godt.

KONTAKT

Rapport udarbejdet af:
FOA Kampagne og Analyse

Presse/Fagbladet:

Politisk ansvarlig:

Cæcilie Saul
Tlf. 46 97 23 85

Helene Louise Munk Fog
Tlf. 46 97 23 16

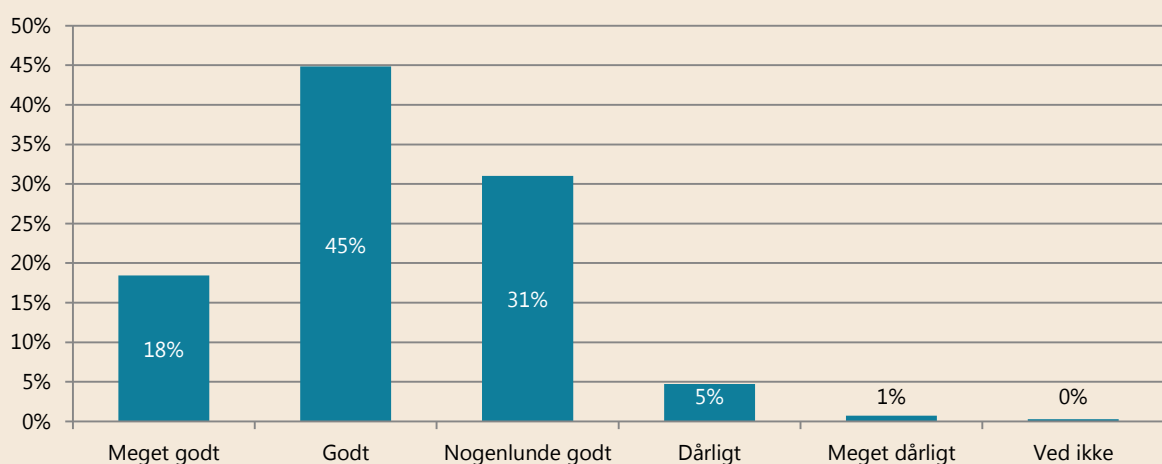
Amalie Dam-Hansen
Tlf. 46 97 26 81

- **Forebyggelse og helbred:** Blandt de medlemmer, der oplever, at arbejdspladsen i høj grad prioriterer forebyggelse af arbejdsmiljøproblemer, angiver 31 procent, at deres helbred er meget godt. Det samme gælder for 9 procent af dem, der vurderer, at arbejdspladsen slet ikke prioriterer forebyggelse.

Mere end halvdelen af FOAs medlemmer har et godt eller meget godt helbred

Medlemmerne er blevet bedt om at tage stilling til følgende udsagn: "Hvordan vil du alt i alt vurdere dit helbred?". Deres vurdering fremgår af figur 1.

Figur 1. Hvordan vil du alt i alt vurdere dit helbred?

Antal svar: 2.249.

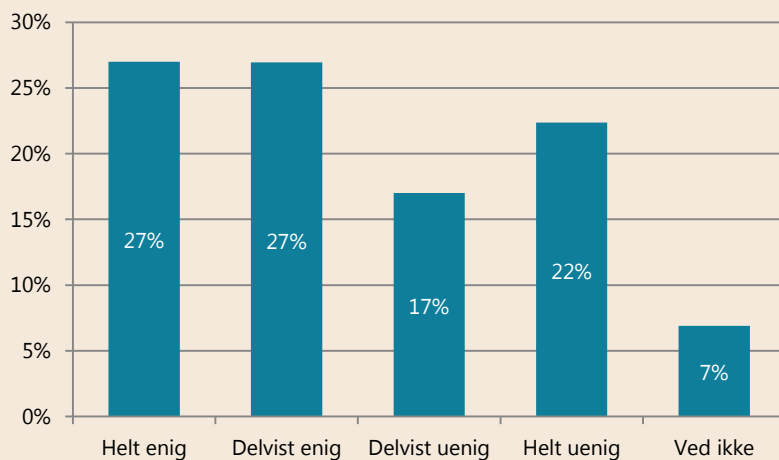
"Ved Ikke"-kategorien fremgår ikke, da der ikke var medlemmer, der placerede sig inden for denne.

Af figur 1 fremgår det, at 1 ud af 5 (18 %) medlemmer vurderer, at deres helbred er meget godt. 45 procent vurderer, at deres helbred er godt, mens 31 procent vurderer, at deres helbred er nogenlunde godt. Samlet set vurderer 94 procent af medlemmerne, at deres helbred er godt eller nogenlunde godt. 5 procent vurderer at deres helbred er dårligt, mens 1 procent vurderer, at det er meget dårligt.

Hvert femte medlem er helt uenig i, at de kan arbejde, til de når folkepensionsalderen

55 procent af FOAs medlemmer er helt eller delvist enige i, at de forventer at kunne arbejde, til de når folkepensionsalderen, men 22 procent er helt uenige i, at de kan arbejde til de når folkepensionsalderen. Se figur 2.

Figur 2. Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? - Jeg forventer at kunne arbejde, til jeg når folkepensionsalderen

Antal svar: 2.249.

Usikkerhederne for de viste procentandelene er under +- 2 procentpoint.

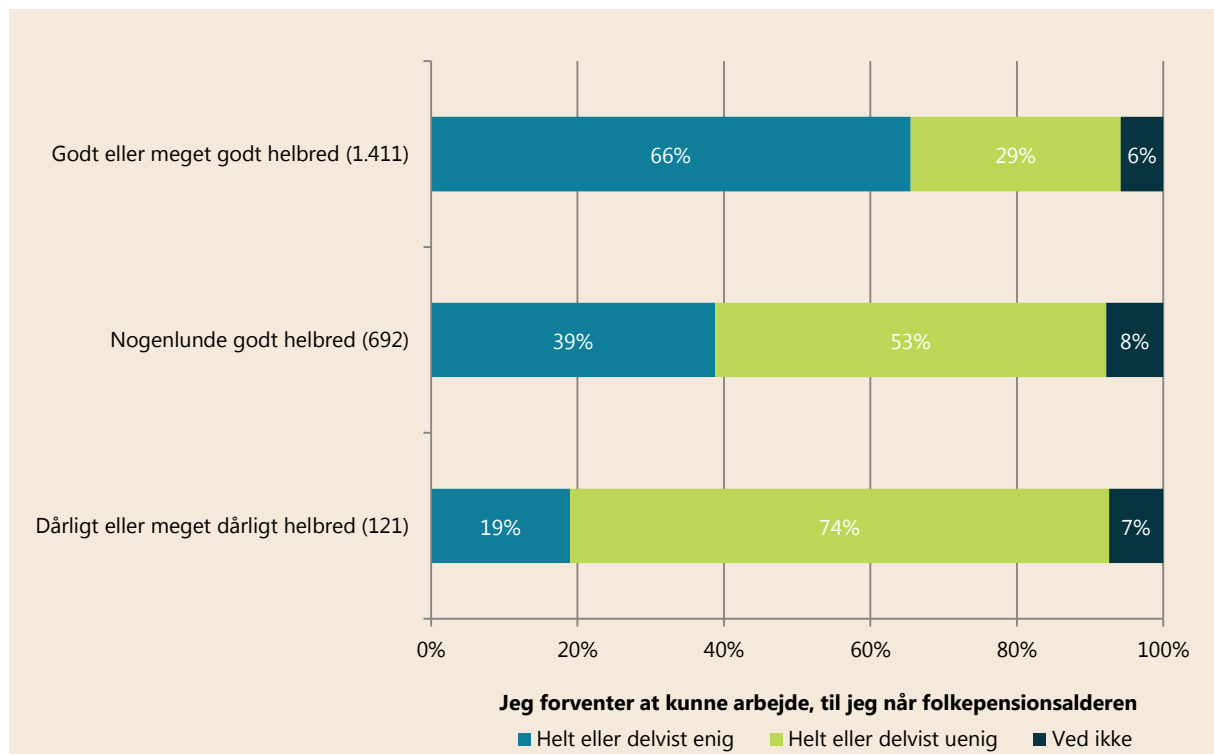
I notatet "Forventninger til at kunne arbejde til folkepensionsalderen" går vi dybere ind i, hvem der ikke forventer at kunne arbejde, til de når pensionsalderen. Her ser vi blandt andet på forskelle mellem aldersgrupper, sektorer og køn. Notatet kan findes her:

<http://www.foa.dk/Forbund/Presse/Rapporter-undersogelser/Medlemmer/2015>

De medlemmer, der ikke forventer at kunne arbejde, til de når folkepensionsalderen, er også de medlemmer, som vurderer deres helbred dårligst

Sammenhængen mellem medlemmernes selvvaluerede helbred, og om de forventer at kunne arbejde, til de når folkepensionsalderen, er blevet undersøgt, og er skildret i figur 3.

Figur 3. Om medlemmet forventer at kunne arbejde til folkepensionsalderen, fordelt på selvvalueret helbred.

Antal svar: 2.249. I parentes er angivet antallet af svar for hver kategori.

Pga. afrundinger er det ikke alle kategorier, der summer til 100 procent.

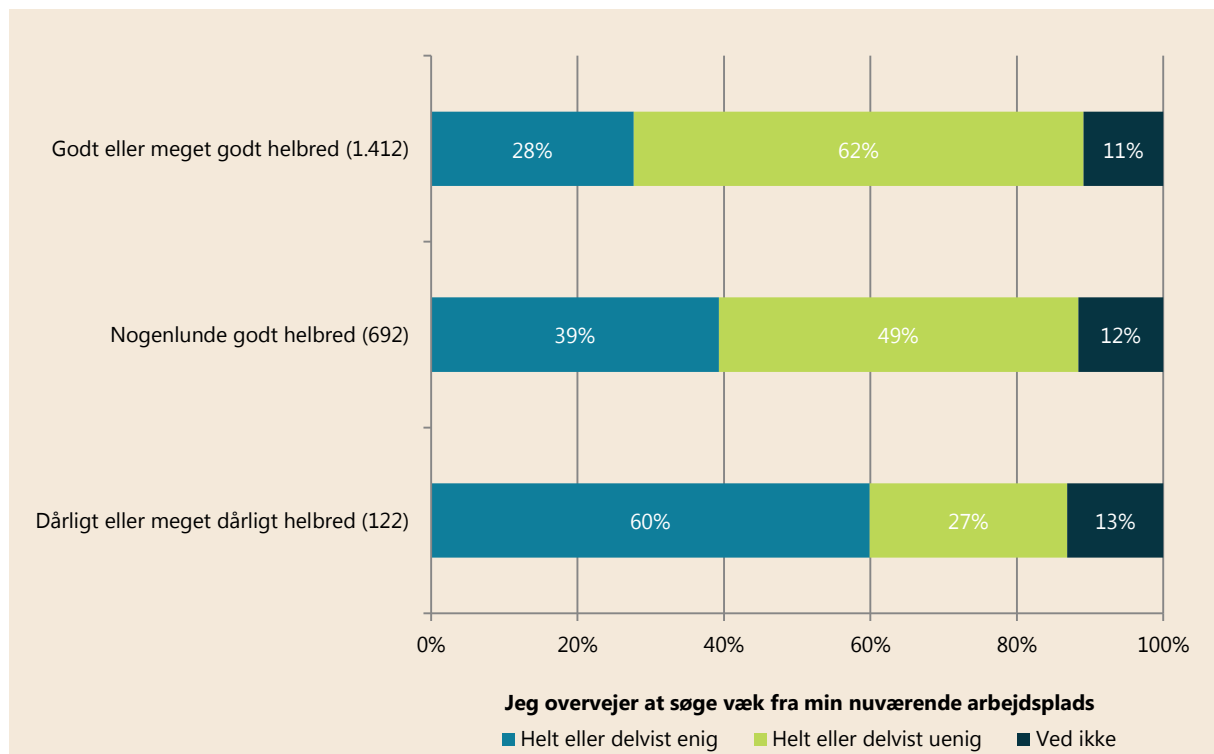
Spørgsmålene lød: "Hvordan vil du alt i alt vurdere dit helbred?" og "Hvor enig eller uenig er du i følgende spørgsmål - Jeg forventer at kunne arbejde, til jeg når folkepensionsalderen".

Af figur 3 fremgår det, at 66 procent af de medlemmer, der har et godt eller meget godt helbred, er helt eller delvist enige i, at de forventer at kunne arbejde, til de når folkepensionsalderen. Den tilsvarende andel er 39 procent blandt dem, som har angivet, at de har et nogenlunde godt helbred. Blandt de medlemmer, der har et dårligt eller meget dårligt helbred, angiver 19 procent, at de er helt eller delvist enige i, at de forventer at kunne arbejde, til de når folkepensionsalderen.

Medlemmerne med dårligt selv vurderet helbred overvejer i høj grad at søge væk fra deres nuværende arbejdsplads

Sammenhængen mellem medlemmernes selv vurderede helbred, og om medlemmerne overvejer at søge væk fra deres nuværende arbejdsplads, er også undersøgt og skildret i figur 4.

Figur 4. Om medlemmet overvejer at søge væk fra deres nuværende arbejdsplads, fordelt på selv vurderet helbred.

Antal svar: 2.249. I parentes er angivet antallet af svar for hver kategori.

Pga. afrunding, er det ikke alle kategorier, der summer til 100 procent.

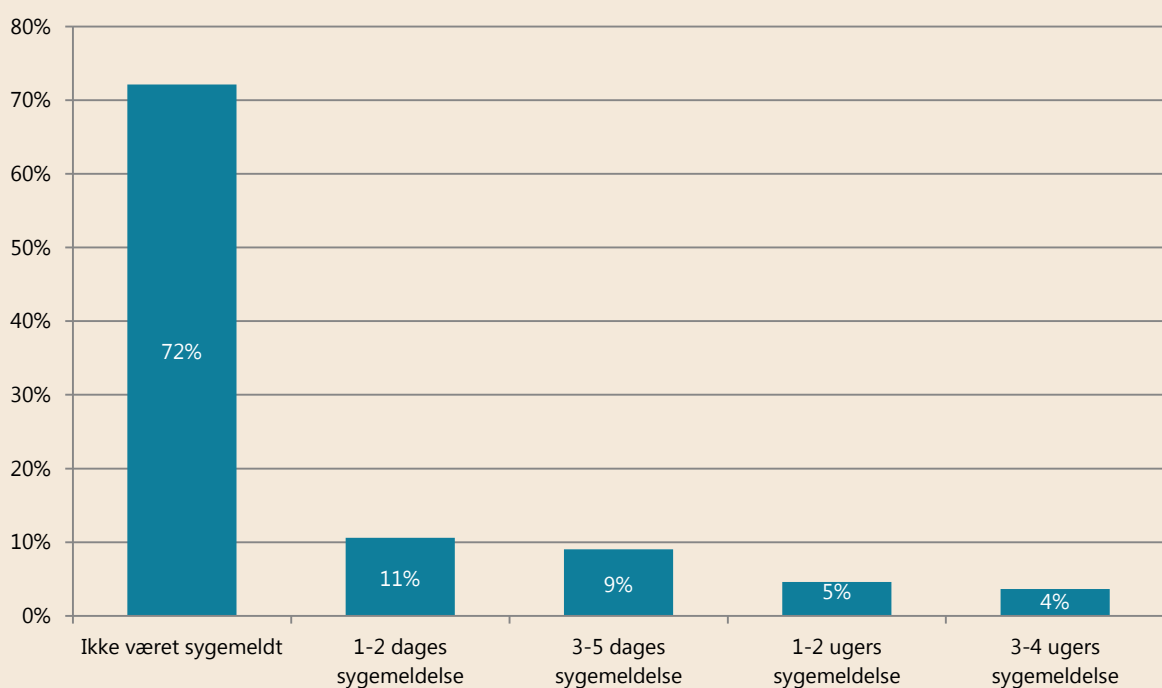
Spørgsmålene lød: "Hvordan vil du alt i alt vurdere dit helbred?" og "Hvor enig eller uenig er du i følgende spørgsmål – Jeg overvejer at søge væk fra min nuværende arbejdsplads".

Af figur 4 fremgår det, at der er en sammenhæng mellem medlemmernes selv vurderede helbred, og om de overvejer at søge væk fra deres nuværende arbejdsplads. Blandt de medlemmer, der har et godt eller meget godt helbred, er 28 procent helt eller delvist enige i, at de overvejer at søge væk fra deres nuværende arbejdsplads. Blandt medlemmer med et nogenlunde godt helbred er andelen 39 procent, mens det blandt medlemmer med et dårligt eller meget dårligt selv vurderet helbred, er 60 procent, der overvejer at søge væk fra deres nuværende arbejdsplads.

7 ud af 10 FOA-medlemmer havde ingen sygefraværsdage i marts

I forbindelse med undersøgelsen af medlemmernes helbred, blev medlemmerne bedt om at tage stilling til følgende: "Tænk tilbage på marts måned 2015. Hvor mange arbejdsdage var du da sygemeldt? Hvis du ikke har været sygemeldt, så skriv 0." Medlemmernes svar fremgår af figur 5.

Figur 5. Tænk tilbage på marts måned 2015. Hvor mange arbejdsdage var du da sygemeldt? Hvis du ikke har været sygemeldt, så skriv 0.

Antal svar: 2.216

Pga. afrundinger summer totalen ikke til 100 procent.

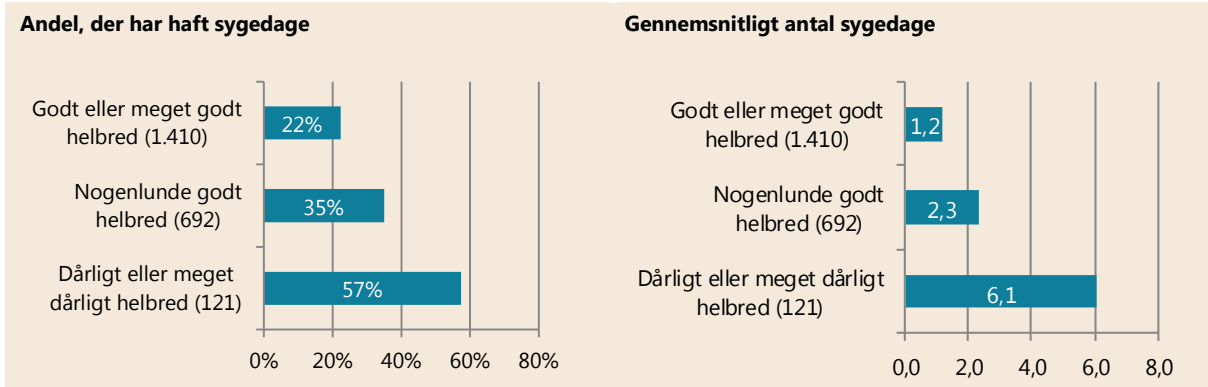
Kategorien "Ikke været sygemeldt" dækker medlemmer, der har svaret 0 dage. "1-2 ugers sygemelding" dækker 6-14 dages sygemelding, "3-4 ugers sygemelding" dækker over 15-31 dages sygemelding.

Undersøgelsen blev foretaget fra 15.-27. april 2015.

Af figur 5 fremgår det, at 72 procent FOA-medlemmer ikke havde nogen sygefraværsdage fra deres arbejde i marts 2015. 11 procent havde været sygemeldt 1-2 dage, og 9 procent havde været sygemeldt 3-5 dage. 9 procent af FOA-medlemmerne var i marts måned syge mere end én uge, fordelt på 5 procent, der var syge 1-2 uger, og 4 procent, der var syge 3-4 uger i marts 2015.

Sammenhængen mellem antal sygefraværsdage og selv vurderet helbred er undersøgt og vist i figur 6 næste side.

Figur 6. Tænk tilbage på marts måned 2015. Hvor mange arbejdsdage var du da sygemeldt? Fordelt på selv vurderet helbred.

Antal svar: 2.222. I parentes er angivet antallet af svar for hver kategori.
Spørgsmålet om helbred lød: "Hvordan vil du alt i alt vurdere dit helbred?"

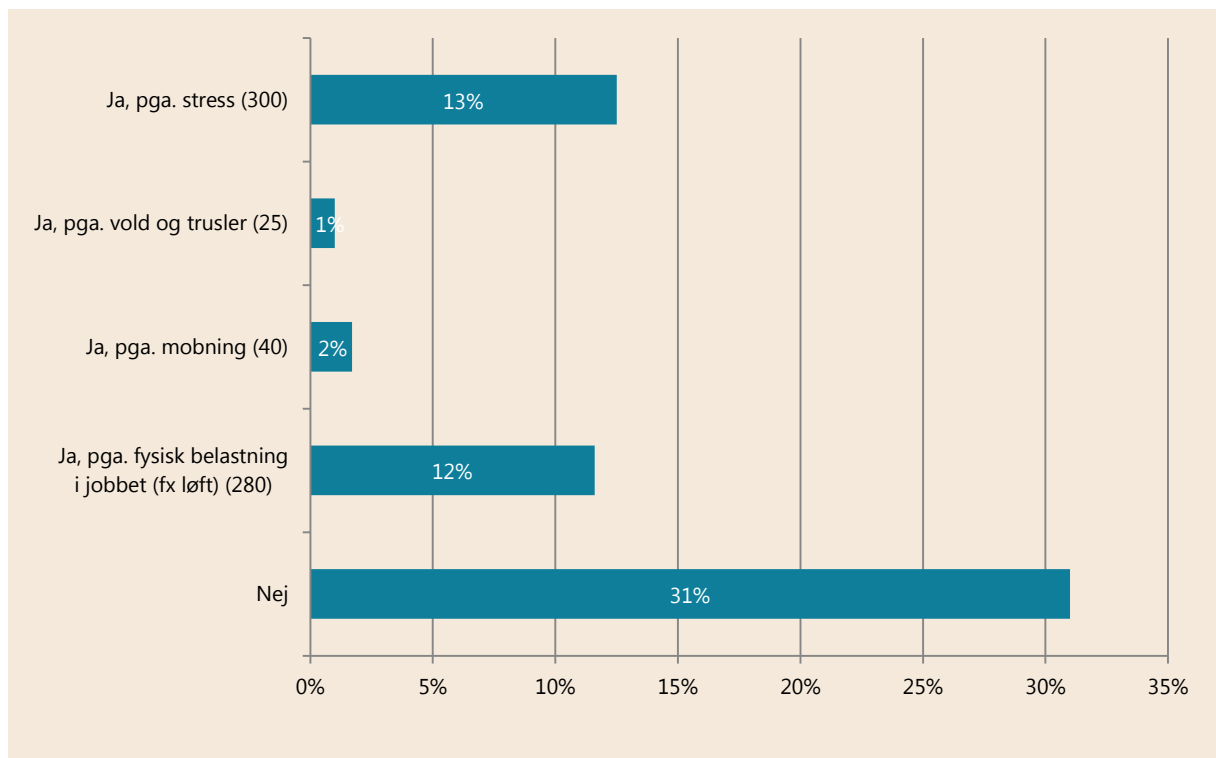
Som det fremgår af figur 6, har medlemmer med godt helbred færre antal sygedage. Blandt de medlemmer, der angiver, at deres helbred er godt eller meget godt, har 22 procent være sygemeldt i marts måned. Det samme gælder for 57 procent af de medlemmer, der har et dårligt eller meget dårligt helbred.

En anden måde at måle sygefraværet på er i forhold til det gennemsnitlige antal sygedage. Medlemmer med et godt eller meget godt helbred havde i gennemsnit 1,2 sygedage, mens medlemmer med dårligt eller meget dårligt helbred i gennemsnit havde 6,1 sygedage i marts måned.

1 ud af 10 medlemmer har inden for det seneste år været sygemeldt pga. stress eller fysisk belastning i jobbet

Af figur 7 nedenfor fremgår det, at stress og fysisk belastning er de oftest fremtrædende grunde til, at medlemmerne bliver sygemeldt fra deres arbejde.

Figur 7. Andel, der inden for det seneste år været sygemeldt pga. af nogle af følgende årsager? (Eller hvor de var en væsentlig årsag til, at de var sygemeldt).

Antal svar: 2.408. I parentes er angivet antallet af svar for hver kategori.

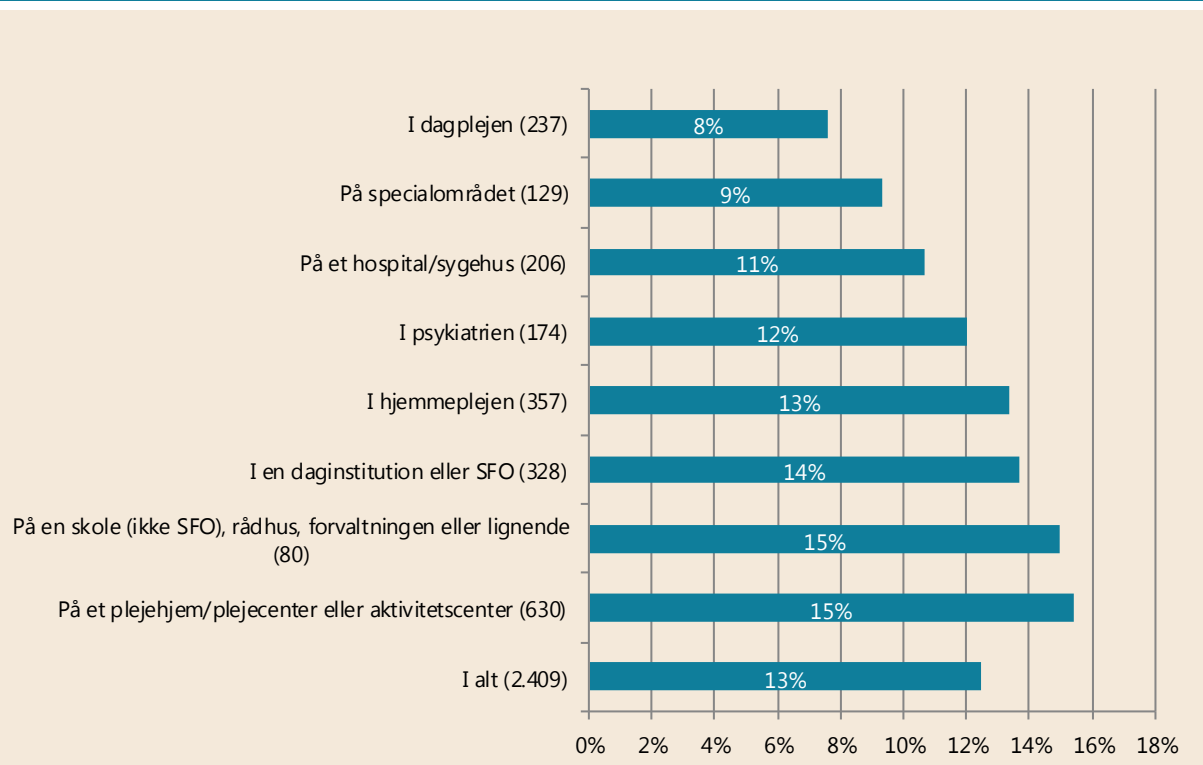
2 % har svaret ved ikke og er ikke vist i figuren.

Da det har været muligt at sætte flere krydser, summerer procenterne ikke til 100 %.

13 procent af medlemmerne har inden for det seneste år været sygemeldt pga. stress, mens fysisk belastning i jobbet er årsagen til, at 12 procent af medlemmerne har været sygemeldt. 1 procent af medlemmerne har inden for det seneste år været sygemeldt pga. vold og trusler, og 2 procent pga. mobning. 31 procent angiver, at de ikke har været sygemeldt som følge af de fire angivne årsager.

Af figur 8 nedenfor ses andelen, der har været sygemeldt pga. stress fordelt i forhold til medlemmets arbejdssted.

Figur 8. Har du inden for det seneste år været sygemeldt af nogle af følgende årsager? Fordelt på arbejdssted.

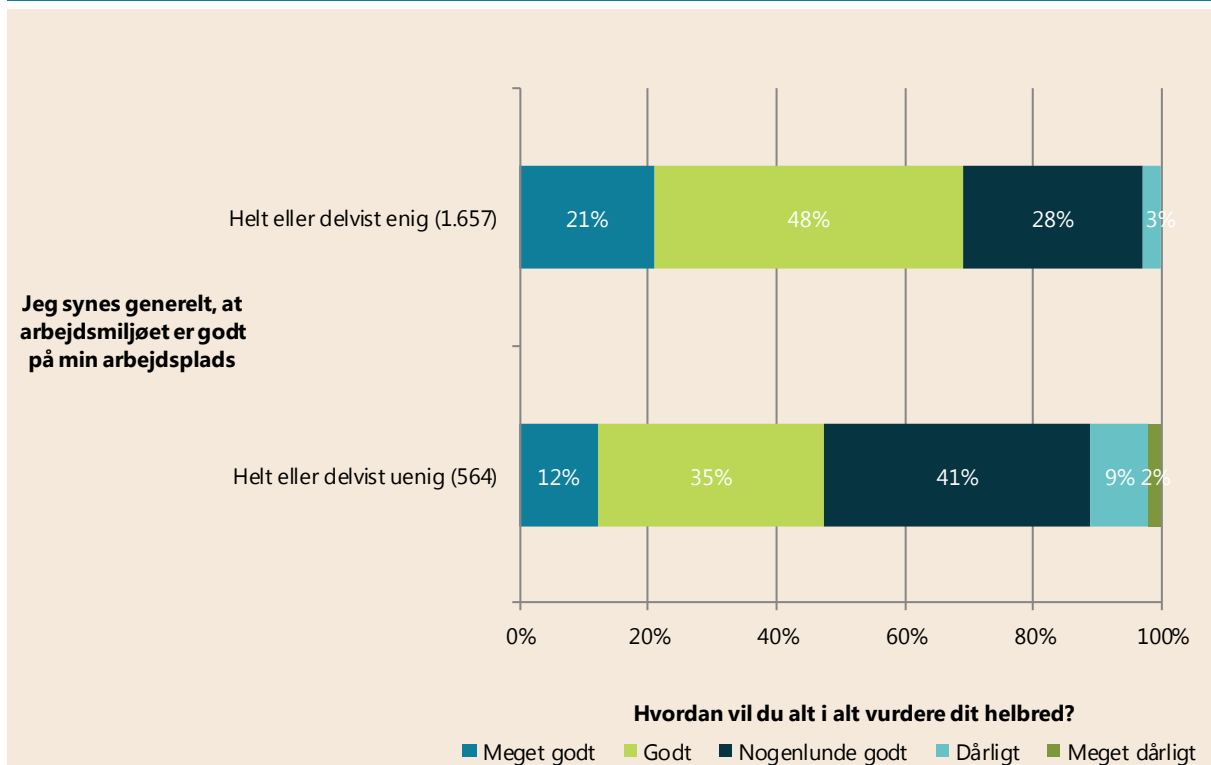
Antal svar: 2.409. I parentes er angivet antallet af svar for hvert arbejdssted. Figuren viser kun de største arbejdssteder.

Det er især de kvindelige medlemmer af FOA, der har været sygemeldte pga. stress. 1 ud af 7 (13 %) kvindelige medlemmer, har været sygemeldt pga. stress, mens det gælder for 1 ud af 14 (7 %) af mændene (figur ikke vist). Dette kan blandt andet skyldes, at kvinder og mænd arbejder under meget forskellige forhold.

Sammenhæng mellem helbred og arbejdsmiljø

Undersøgelsen viser, at der er en sammenhæng mellem medlemmernes vurdering af deres generelle arbejdsmiljø og deres selvvurderede helbred. Dette fremgår af figur 9 nedenfor.

Figur 9. Selvvurderet helbred fordelt på, hvordan medlemmet vurderer det generelle arbejdsmiljø

Antal svar: 2.229. I parentes er angivet antallet af svar for hver kategori.

0-1 % har svaret "Ved ikke" og er ikke medtaget i figuren.

"Helt eller delvist enig" er lavet ud fra kategorierne "Helt enig" og "Delvist enig", mens kategorien "Helt eller delvist uenig" er lavet ud fra kategorierne "Helt uenig" og "Delvist uenig".

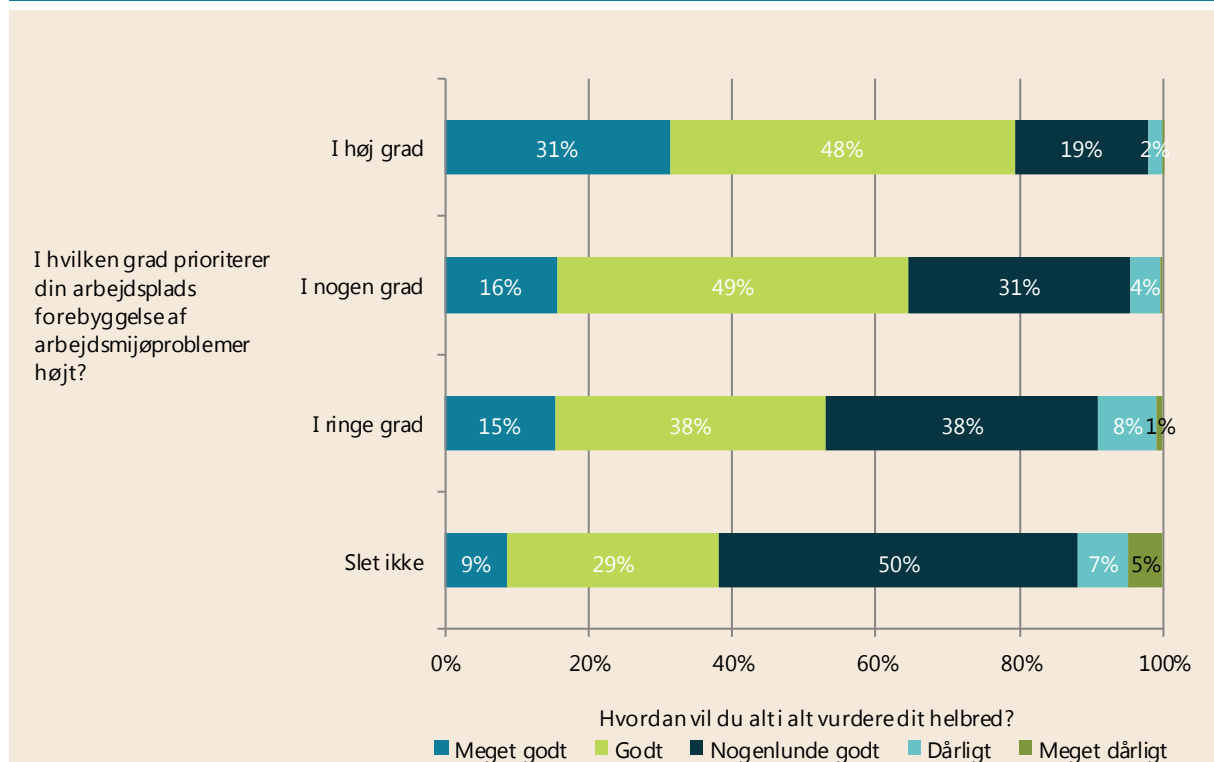
Blandt de medlemmer, der er helt eller delvist enige i, at deres arbejdsmiljø generelt er godt, vurderer 21 procent, at deres helbred er meget godt. Den tilsvarende andel er 12 procent blandt de medlemmer, der er helt eller delvist uenige i, at deres arbejdsmiljø generelt er godt.

Der er også en sammenhæng mellem det generelle arbejdsmiljø og sygefravær. De medlemmer, der er helt enige i, at deres arbejdsmiljø generelt er godt, har i gennemsnit haft 1,2 sygedage i marts 2015. For medlemmer, der er helt eller delvist uenige i, at deres arbejdsmiljø generelt er godt, er antallet af sygedage henholdsvis 3,8 og 2,6 (figur ikke vist).

Sammenhæng mellem arbejdspladsens prioritering af forebyggelse og medlemmernes helbred

Blandt de medlemmer, der oplever, at arbejdspladsen i høj grad prioriterer forebyggelse, angiver 31 procent, at deres helbred er meget godt. Det samme gælder for 9 procent af dem, der vurderer, at arbejdspladsen slet ikke prioriterer forebyggelse af arbejdsmiljøproblemer. Dette fremgår af figur 10 nedenfor.

Figur 10. Helbred fordelt på graden af forebyggelse på arbejdspladsen.

Antal svar: 2.231.

På grund af afrundinger summerer procenterne ikke altid til 100 %.

I figuren med helbred har 0 % svaret "Ved ikke" og er derfor ikke med i figuren.

Der ses også en sammenhæng mellem sygefravær og arbejdspladsens prioritering af forebyggelse. Medlemmer, der oplever, at deres arbejdsplads i høj grad prioriterer forebyggelse, havde i gennemsnit 1,1 sygedage i marts måned 2015. Det tilsvarende antal sygedage var henholdsvis 2,5 og 4,6 blandt medlemmer, der oplever, at deres arbejdsplads i ringe grad eller slet ikke prioriterer forebyggelse af arbejdsmiljøproblemer (figur ikke vist).

Metode

Indsamlingsperiode

Undersøgelsen er gennemført fra 15.-27. april 2015.

Indsamlingsmetode

Data er indsamlet via en spørgeskemaundersøgelse udsendt til alle 4.524 erhvervsaktive medlemmer af FOAs elektroniske medlemspanel. Spørgsmålene er stillet til medlemmer fra alle sektorer. Der blev udsendt én påmindelse i dataindsamlingsperioden.

Målgruppen

Målgruppen for undersøgelsen er FOAs erhvervsaktive medlemmer (populationen). Da det kun er et udsnit af FOAs erhvervsaktive medlemmer, der har deltaget i undersøgelsen, er alle analyser af data forbundet med en statistisk usikkerhed.

Alle sammenhænge og forskelle, der trækkes frem i notaterne om arbejdsmiljø er testet statistisk signifikante på et signifikansniveau på minimum 95 %. Hermed kan vi med minimum 95 % sikkerhed sige, at der er tale om statistisk sikre sammenhænge og forskelle og ikke blot tilfældigheder. I tilfælde, hvor det kun er specifikke sammenhænge og forskelle i figurer, der er statistisk sikre, er det angivet i figurnoter og tekst.

Antal besvarelser og svarprocent

I alt blev alle 4.524 erhvervsaktive medlemmer i FOAs medlemspanel inviteret til at deltage i undersøgelsen. Blandt disse viste 122 e-mailadresser sig at være uvirksomme, så det reelle antal inviterede var 4.402.

2.408 medlemmer, svarende til 55 procent, gennemførte undersøgelsen fuldt ud eller delvist. 52 procent svarede på alle spørgsmål, mens 3 procent afgav nogle svar.

Repræsentativitet og vægtning af data

Medlemspanelet er ikke fuldstændigt repræsentativt for FOAs medlemsgruppe, og dertil er der ikke de samme svarprocenter blandt alle medlemsgrupper. I forhold til alder er især de yngre aldersgrupper i undersøgelsen underrepræsenteret i forhold til FOAs erhvervsaktive medlemmer, og det samme gælder for medlemmer i Kost- og Servicesektoren og Teknik- og Servicesektoren. Det har vi forsøgt at tage højde for ved at vægte data for sektor og alder, så fordelingen i stikprøven svarer til fordelingen blandt FOAs erhvervsaktive medlemmer.

Aldersvægtningen er lavet ud fra følgende aldersgrupper: under 40 år, 40-44 år, 45-49 år, 50-54 år, 55-59 år og over 60 år. I beregningen af sektorvægte er der set bort fra medlemmer uden sektor. De få medlemmer i stikprøven uden sektor har blot vægten 1.